

POKROK ZÁPADA.

ENTERED AT THE POST OFFICE AT OMAHA, NEBRASKA, AS SECOND CLASS MATTER.

ČÍSLO XXII. ČÍSLO 18.

OMAHA, NEBRASKA, VE STŘEDU 16. SRPNÁ

Průběh na Pokrok Západu 25.00 za rok. Předpl. za Pokrok a Kultura Amer. 25.00 za rok.

Česká manifestace Čechů.

Český den na výstavě.

V Chicagu, 12. srpna.

Čili jsme všichni těšili se na ten den, jestli v mnohém očekávání jsme do Chicaga, slyševši o přítomnosti svou k manifestaci národní, tot srdce naše radostí sem přímo překypovalo, když čili jsme nešetně ty řady našich národních zvláště přítomností z Čech, ze všech končin této vlasti před zrakoma ciziny dostali svou, dokázali, že vše co tam kde jedná se o jméno našeho jedno jsou a původu svého učinili více, nežli dosud jiný na světové byl dokázal. Byl to úchvatný, průvod imposantní, účastníci ohromní, koncert skvělý a jiné a vystoupení junáků našich sokolských, práce sokolské dšstojné, chovné chicagští dokázali před čim vzdelancim světem co jsou i nálež jim všechna čest a úcta, že dnes veškerý tisk anglický ovazuje chválou o zdatu českého, jen slova nejvyššího uznání má českou práci a umění, jež přišly, v ten významný složil hold Lumbii v "Blízkém městě", čili mědivu. Prsa hrdostí nám se dmula myšlením, že všichni jednoho je rodu, původu, jenž i za přispění Slovinců, Chorvatů, Srbů a Čerorců předmetem stal se obdivu mérného. Čechové, bratři naši a též z Čech, jsouce přítomni těch četných projevů uznání lidem v zemi této svobodné, vrátit se krbům svým zajisté jen, aby pošli doma jak si vedeme, jak čili jsme pod hvězdnatým praporem nové vlasti naši, vždy starou si připomínáme. O takém čechu se nám věru nikdy nezdálo, politik spojená s ta česká dokáže, v duchu nám nenapadlo. Němci, v avstávě Němci a Švédové byli němci průvodem českým i celkově uspořádáním dne slavného vstupu. Byl nejskvělejší podán důkaz onohé krásné dílo vykonati se smoci společnou v řadách našich. Píseme pod dojmy nejkrásnější.

Česká Plzeň a všude kde Češi, veškeré domy byly dekorovány kvěstně dekorovány, u Č. A. S. v. na 18. ul. postavena jest ná slavoobrání a o trochu dále jedna. Ruch na ulicích byl živý, od samého rána davy české na ulicích se shromažďovaly z cizinci chvátili do Plzně, aby až Čechové vyjdou.

Čili jsme se v pátek ráno dostali, by nás výbor nějaký byl, vyjma členů Čes. Amer. úřadu. Sotva jsme přijeli, byli jsme všude projevy bratrství, upřímá láska a jako bychom v Čechách, všude samý jen hovor. Průvod sestával se po osmé ránní a sestával z devíti, jedno lepší druhého. A první živé obrazy a vozy historické Krásku tu nelze dosti popsat. Jejím maršálem byl L. W. Kaeho výpomocní titi: Tomáš Frank Schultz, Jos. Kostner, Čihák, Ed. J. Novák, Frank V. Sezemský, A. Randák, Ant. Tichý, Jos. Rada, Bernard Mandl, Jos. Hlaváč, Chas. Smola, Chas. Novák, Jos. Fischer, Jos. Krčil, Dr.

F. J. Jirka, John Hříbková, John G. Panoch, Jos. Šindler, Alb. Benek, Jos. Kub, Jos. Lorie, Jak. Stainer, Chas. Benek, V. Kudrle, J. Kovář, Jos. Kandlík, Karel Štálík, Adolf J. Sabath, Sam. Roubíček, F. J. Pěchota, V. Sedláček, Adolf Macal, Chas. Jindřich, Chas. B. Pavlíček, Pavel Siatinský.

Všude kudy se obrovský průvod ubíral, ohromně bylo nadšen, jemný výraz dán hlubokým voláním slávy a na zdat, téměř všude kudy na nádraží Illinois Central dráhy se bral. Sokolci a sokolky byli první v průvodu i žactvo a před nimi 25 mužů bylo police, vesměs to Čechů, jímž velel poručík E. P. Bercal. Sokolský vůz, znázorňující práci mužnou a výsledky její, byl skvostný. Pak následoval Ústřední výbor pro český den, Americká Matice pro školy v Čechách a praporem z Čech darovaný, Dámský odbor Matice, Matice školská v Chicagu, hosté z Čech a jiných měst Unie. Katolické spolky vyšly v plném počtu a sile veliké. Vozy jejich: Geniové národa českého, Libušin soud, Přemysl oráč, Křest Bořivojův, Založení pražské university, Česká chalupa, Česká svatba z Pošumaví a České občinky byly opravdu vzorné a uspořádání jejich velice krásné přesně dle plánů. Na to ubíraly se spolky uniformované mezi nimi zvláště feznici vynikali a vůz jejich všeobecnou budil pozornost, tak jako vůz veslařského klubu a uhlířů. Č. S. P. S. účastnili se v počtu úplném a jako na řady Sokolů i na členstvo veliké té jednoty avobodomyšlné byla podivána. Alegorická skupina Č. S. P. S. na voze byla úchvatná, znázorňuje: Rovnost, Svornost a Bratrství. Slovanské spolky upoutaly pozornost každého a Čechové těšili se tomu velice, že i pobratimové přišli slavit s nimi a nikoliv s Rakušáky, jakž pověstného Palitschka jest přání. České podporující spolky šly za nimi a vozem jejich, zejména Lesníci a řady Č. S. P. O. Vůz Lesníků byl velice krásný. Také Č. S. B. P. J. byla zastoupena, jakož i unie dělníků i průmyslové závody. Vůz české pivovarnické společnosti se nám zvláště líbil. Ihned na to šly spolky zábavné a pěvecké chicagské i hosté. Kočárů bylo množství veliké. Též zastoupení Rytířů a Dam Cti bylo značné, též tak i všech druhých spolků. Pohled na celý průvod trvajících přes 2 1/2 hodiny byl úchvatný. Právě se, že 20,000 Čechů se jej účastnilo. Na výstavišti se jen Češi hemžili, sám Palitschek prohlásil, že něco podobného byl nikdy nečekal. Listy anglické, večerní oplývaly chválou. Koncert ve Festival Hall zdařil se skvěle. Program byl následující:

Oddělení I.
1. a) Ouvertura k "Prodané nevěstě", Smetana. b) Sbor "Chorál Národa Českého" (Čestní pěvci) Bendl, řídil prof. V. J. Hlaváč.
2. Řeč anglická a česká, čti. K. Jonáš, místopředseda státu Wisconsin.
3. Symphonie č. 4. G. Dur, Dvořák. I. Allegro con brio. II. Adagio. III. Allegretto grazioso. IV. Allegro ma non troppo, řídil dr. Antonín Dvořák.
Oddělení II.
4. a) smuteční pochod z tragické opery "Nevěsta Messinská", Fibich. b) Španělská píseň "Fantango", Nápravník, řídil prof. V. J. Hlaváč.
5. Slovanské tance, 2. serie, Dvořák, řídil prof. dr. Antonín Dvořák.

6. a) Extrakt z komické opery "Houba", Hlaváč. b) Mazurka č. 8., Hlaváč, řídil prof. V. J. Hlaváč.
7. Ouvertura "Má Vlast", Dvořák, řídil dr. Antonín Dvořák.
Účastníci Čechů i ciziny přiměli obrovské a po 1. hodině odpol. nemohl koupit nikdo lístek ani za \$5. Dr. Dvořák byl předmetem mnohých ovací, teč Jonášova nešťastně byla bez dojmu a Hlaváč i s orchestrem o 114 mužích klidili zaslužené projevy chvály. Dvořák dostal krásnou Lyru z květin a Hlaváč harfu. Telegramy z Čech: Městské rady z Prahy, přítel Čechů amerických Nápravník a přítel z klubu vyvolaly bouři potlesku i nadšení nebyvalé. Koncert byl politkem skutečným, málo kdy skvostným. Cvičení našich junáků sokolských a Sokolů bylo rovněž plně sledováno a líbilo se vůbec. Program tétož v aróně byl tento:

- 1.) Rej a cvičení prostná Sokolů.
  - 2.) Cvičení Sokolek.
  - 3.) Cvičení na nářadí a cvičení žáků denních a večerních škol.
  - 4.) Volné cvičení na nářadích.
  - 5.) Cvičení nejlepších Sokolů na koni na šif a tělocvičné hry.
- Omažtí a South Omažtí drželi se vtečně, všechna budil jim čest. Počali na pravé metě konem na šif a na hrazdě. Prostocovik a rozstup byl co nejlepší. Inu, přiznáme toho mládě, že něčeho podobného jsme nečekali. Český den v pravdě skončil po českou a teč Jonášova nemalou byla mu ozdobou. Řečník pověděl cizince málo slovy sic, však mnoho o národě našem a dík mu za to všech nás. Jménu českému zjednáno uznání všech a úspěch pověsčny jest zárukou dob snad lepších pro posuzování národnosti naší na přítště. Na zdar!

—ič.

Časopisy.

Chicagská Times píše o českém dni do slova: — Mnohé státy, národnosti a spolky měly své "dny" ve výstavě, ale nejslavnější z nich musly ustoupiti daleko do pozadí za dnem českým. — O průvodu praví: "Průvod šel v osmistupu a tak hustě, že si skoro na paty šlapali. Byl to průvod pozoruhodný, pozoruhodný svým pořádkem a uspořádáním, pozoruhodný pěkným pochodem, pozoruhodný výbornou hudbou, nákladnými alegorickými vozy, pozoruhodný především obrovským účastnictvím. Trvalot do dvě hodiny, než přešel a 20,000 jest skrovňý odhad."

O evidenci píše: "Tito statní junáci přišli ze všech konců Ameriky a tak dokonale byl jejich cvik, že každý pohyb byl zdařilým."

Zprávy osobní.

— Pan L. Hromas z Lincoln uvědomil a vážený kraj, zavítal do Omahy v úterý a zdařil se do čtvrtka, kdy vyjel a dočasně českého dne do Chicaga.
— Pan V. Kafka, známý zde dočasně z Iowa, byl zde za záležitostí obchodními v minulých dnech. Přijel toutokráte s vlastní skupinou, s párem statních býčů, kteří prý v první den uvažili 90 mil. Máme za to, až budou zas nějaké závody cowboyů v této do Chicaga, že náš Kafka se přihlásí a odnese první cenu.
— Pan F. Kubík, známý a oblíbený obchodník z Prague, byl v Omaze v pondělí. Přijel sem za záležitostí farmerského elevatoru, který společnost farmerů tam stavět obmyslil a sice přijel, aby u říditele B & M dráhy Holdrede vymohl místo pro elevator. Nenašel však tohoto domá a jelikoz měl za to, že se mu Holdrede zapřel, odjel v úterý do Fremont k pravěku p. Dočasně a hodil jeho pomocí zakročit ihned u statní komise ležení o místo pro elevator. Dráha odráž se místo pro elevator poskytnouti a té přičty, že prý tam již dva elevatory jsou.
— Pan A. J. Štyr z Norton Co. Kansas, meškval v Omaze v tyto dny. Štyr vykoupil před 5 lety v městě onom obchod a jest samojedním Čechem tam. Vlak jest spokojen a dosti si líbí. Těšme se z jeho úspěchu.

NOVÉ ZPRÁVY DOMACÍ.

POLITICKÉ.

Padesátý třetí kongres.

První cele demokratického kongresu za demokratického presidenta od války zasedl v pondělí dne 7. srpna. První den v sněmovně tráven organizací. President nezačal poselství své hned v pondělí proto, že senát se odročil do drabého dne, prý z úcty k památce zemřelého sen. Stanforda. To ovšem bylo důležitější, než finanční stav země. Co pak je pádným senátorům potom. Oni bítou svých \$5000 ročně, ať prát, slunce svítí, aneb kroupy padají; oni mohou počkat třeba několik roků. — V úterý vyslechnuto poselství presidentovo. V senátu odkázáno k tisku a komisi finanční. Hned v zápětí podána byla první předloha a sice sen. Hillem z N. Y., na zrušení jistých odstavců zákona Shermanova, v souhlase s náhledy presidenta. Sen. Stewart pak podal dvě předlohy opáčeného směru, jednu k zavedení neobmezeného ražení stříbra dle starého poměru, druhou na vydání pokladních not v obnosu \$150 mil., ku koupi vládních úpisů. — V sněmovně poslanců rozhodnut byl spor o místo poslanecké mezi dem. Richardsonem a rep. Belknadem, ovšem ve prospěch demokrata, ač nalezlo se přece 10 poctivých demokratů, kteří hlasovali s republikány pro právo a spravedlnost, v zájmu Belknapa. Věk velké většiny demokratů je právo a spravedlnost vuřt, jen když mají prospěch. Z úcty k zemřelému poslanci Mutchlerovi, odročila se sněmovna do čtvrtka.

Minulý pátek odbýval kongres jen krátké sezení, při němž bylo oznámeno sestavení výboru na pravidla, jak následuje: Crisp, Catchings, Outhwaite, Reed, Burrows; tři demokraté a dva republikáné. Ihned na to bylo sezení odročeno. — Senát se sešel jen proto, aby po 20minutovém zasedání se zase odročil až do pondělka. — V pátek hned po zahájení sezení podal Wilson předlohu, na odvolání Shermanova zákona na kupování stříbra. Kongresník Bland na to předložil usněšené ve prospěch stříbrňáčků, aby bylo povoleno 14 dnů na debatu stran stříbrné otázky, než se bude odbývat poslední hlasování. Dle tohoto usněšené se má hlasovati zvláště o každém poměru volné ražby a až teprv naposledy se má hlasovati o odvolání Shermanova zákona, ať už některé dočasy stran volné ražby projdeu aneb ne. Tím se předejde zbytečnému prodlužování a překážení jednání ve prospěch některých frakcí a jednání bude poctivé a spravedlivé. Mezi jinými řečníky varoval Rayner z Marylandu demokrata, že pakli vyloučí stříbro z platebního materialu, opustí všickni přívrženci stříbra demokratickou stranu. Jednu z nejlepších "panenských řečí" ve prospěch stříbra, jakou bylo za minulých deset roků v kongresu slyšet, přednesl mladý poslanec Life Pence z Colorada. Poslanec Bland pak podal předlohu ve prospěch volného ražení stříbra, dle něž každý, kdo by měl za \$100 stříbrného kovu, mohl si jej nechat razit na dollary obsahující 412 1/2 granů stříbra, kterážto měna by byla zákonitá ku placení všech povinností, soukromých i veřejných. Držitel těchto dollarů by měli zároveň právo uložiti tyto v spolkové pokladně a obdržeti za ně stříbrné certifikáty. Po té byla zahájena debata a proneseno mnoho ohnivých řečí; největšími ochránci stříbra byli demokrat Bland z Mo. a Pence z Cal. Wheeler z Alabamy zakončil debatu toho dne přimlouváním se za vydání více vládních papírových peněz. — V sobotu pokračováno bylo v domě zástupců v debatě o otázce stříbrné. Pronášeny řeči od různých zástupců. Gallerie byly ale prázdné a debata nepoutala mnoho pozornosti.

Z Washingtonu.

Vyšetřování stran tvrzené, že jsou základy omázké vládní budovy špatně postavené pokračuje. Latensen, doktorce nad stavbou této budovy obdržel od senatora Mandersona dopis, v němž se táže, zdali jest to pravda, že jsou pod základy budovy prameny, jež by ohrožovaly pevnost budovy. Senator pravil, že jest to smutné, pakli je tomu tak, neb se tím stále prodlužuje stavba a pakli jsou to jen plané řeči, že by se to mělo náležitě objasniti a v stavbě pokračovati. — Několik republikánských presidentem ustanovených poštmistrů z Nebrasky se tážlo, zdali jim bude dovoleno dosloužiti své lhůty, načež jim bylo odpovědno, že ano, pakli se budou řádně chovat, neb nynější vláda nedbá tak na politiku úřednickou jako na jich schopnosti. — Senator Manderson se chce přičiniti ke všť atly aby Omaha dostala hlavní sklad indianských potřeb pro západ, kamž byly až posud zasílány z Chicaga. Omaha se pro to mnohem lépe hodí než Chicago a senator praví, že má dobrou naději to dostat. St. Paul, Minneapolis a St. Louis hlásí se též o indianské jednatelství, pouze ale jedno město jej může dostat a tím nejprve bude Omaha. — Výbor jmenovaný na kongresu stříbrňáčků v Chicagu sešel se minulé soboty ve Washingtonu a vydal prohlášení k lidu, podepsané A. J. Warnerem co předsedou a Geo. Washburnem co tajemníkem, v němž praví, že byl kongres svolán k zvláštnímu zasedání a že se od něho žádá, aby bezvýmečně odvolal Shermanův zákon. Tím prý by se okamžitě zastavilo další vydávání papírových certifikátů a měna by byla postavena na základ zlata. Všecky dluhy by se pak musely platit zlatem a toto by velmi v ceně stouplo, čímž by bylo pro zemi ještě mnohem hůře. Celá nynější krize byla umělým způsobem přivedena evropskými špekulanty, kteří se snaží opanovati náš peněžní trh. Výbor žádá lid, aby nalehal na své kongresníky, aby tyto přijali zákon, jímž by se postavilo stříbro na pevný základ, což jedině může Ameriku osvobodit z odvislosti od Evropy v otázce peněžní. — Vynikající republikáné v domě zástupců oznamují, že každý nebyla pravidla jednací opravena dle jejich návrhu, účastně se jednání o stříbrě buď málo aneb zcela nic, jelikož prý hodlali podati návrh lepší, než který z dosavade zmíněných, ale nebylo jim dáno k tomu příležitosti.

Čili jsme všichni těšili se na ten den, jestli v mnohém očekávání jsme do Chicaga, slyševši o přítomnosti svou k manifestaci národní, tot srdce naše radostí sem přímo překypovalo, když čili jsme nešetně ty řady našich národních zvláště přítomností z Čech, ze všech končin této vlasti před zrakoma ciziny dostali svou, dokázali, že vše co tam kde jedná se o jméno našeho jedno jsou a původu svého učinili více, nežli dosud jiný na světové byl dokázal. Byl to úchvatný, průvod imposantní, účastníci ohromní, koncert skvělý a jiné a vystoupení junáků našich sokolských, práce sokolské dšstojné, chovné chicagští dokázali před čim vzdelancim světem co jsou i nálež jim všechna čest a úcta, že dnes veškerý tisk anglický ovazuje chválou o zdatu českého, jen slova nejvyššího uznání má českou práci a umění, jež přišly, v ten významný složil hold Lumbii v "Blízkém městě", čili mědivu. Prsa hrdostí nám se dmula myšlením, že všichni jednoho je rodu, původu, jenž i za přispění Slovinců, Chorvatů, Srbů a Čerorců předmetem stal se obdivu mérného. Čechové, bratři naši a též z Čech, jsouce přítomni těch četných projevů uznání lidem v zemi této svobodné, vrátit se krbům svým zajisté jen, aby pošli doma jak si vedeme, jak čili jsme pod hvězdnatým praporem nové vlasti naši, vždy starou si připomínáme. O takém čechu se nám věru nikdy nezdálo, politik spojená s ta česká dokáže, v duchu nám nenapadlo. Němci, v avstávě Němci a Švédové byli němci průvodem českým i celkově uspořádáním dne slavného vstupu. Byl nejskvělejší podán důkaz onohé krásné dílo vykonati se smoci společnou v řadách našich. Píseme pod dojmy nejkrásnější.

Česká Plzeň a všude kde Češi, veškeré domy byly dekorovány kvěstně dekorovány, u Č. A. S. v. na 18. ul. postavena jest ná slavoobrání a o trochu dále jedna. Ruch na ulicích byl živý, od samého rána davy české na ulicích se shromažďovaly z cizinci chvátili do Plzně, aby až Čechové vyjdou.

Čili jsme se v pátek ráno dostali, by nás výbor nějaký byl, vyjma členů Čes. Amer. úřadu. Sotva jsme přijeli, byli jsme všude projevy bratrství, upřímá láska a jako bychom v Čechách, všude samý jen hovor. Průvod sestával se po osmé ránní a sestával z devíti, jedno lepší druhého. A první živé obrazy a vozy historické Krásku tu nelze dosti popsat. Jejím maršálem byl L. W. Kaeho výpomocní titi: Tomáš Frank Schultz, Jos. Kostner, Čihák, Ed. J. Novák, Frank V. Sezemský, A. Randák, Ant. Tichý, Jos. Rada, Bernard Mandl, Jos. Hlaváč, Chas. Smola, Chas. Novák, Jos. Fischer, Jos. Krčil, Dr.

KRONIKA UDÁLOSTÍ.

Cesta do Chicaga dražší.

Řiditelové dráh na východ jedoucích usnesly se minulý čtvrtek zvýšiti jízdné do Chicaga z východu na výši, jaká byla před 25. dubnem. Dráha pennsylvanská kládla dlouho tuhý odpor, konečně byla ale přehlasována a musela se podrobiti usněšené většiny. Nynější náské ceny potvrzují až do 21. srpna. Všecky dráhy jedoucí na východ zorganizovaly svoje združení znova za účelem vydírání peněz z lidu.